

KOUVOLLA

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2028

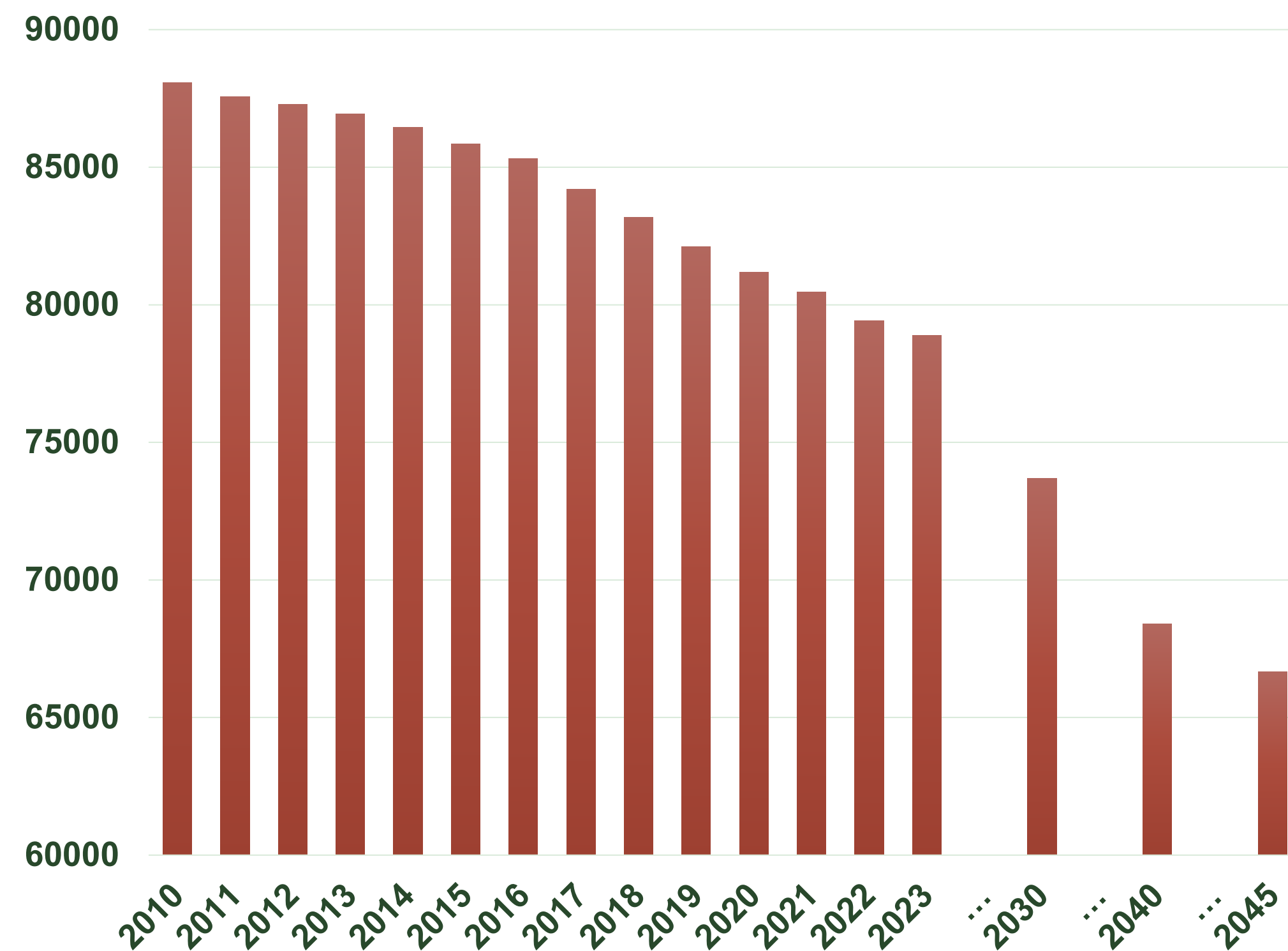
Kaupunginhallituksen talousarvioehdotus 25.11.2024

Lähtökohdat vuoteen 2025

- Tavoitteena hallittu ja vakaa talous
 - Talouden tasapainottaminen
 - Kestävät investoinnit
 - Palveluiden optimointi tarpeeseen nähden
- Palveluverkon ja palveluiden kehittäminen
 - Lähipalvelut kahdeksassa taajamassa
- Kehittäminen ja edunvalvonta

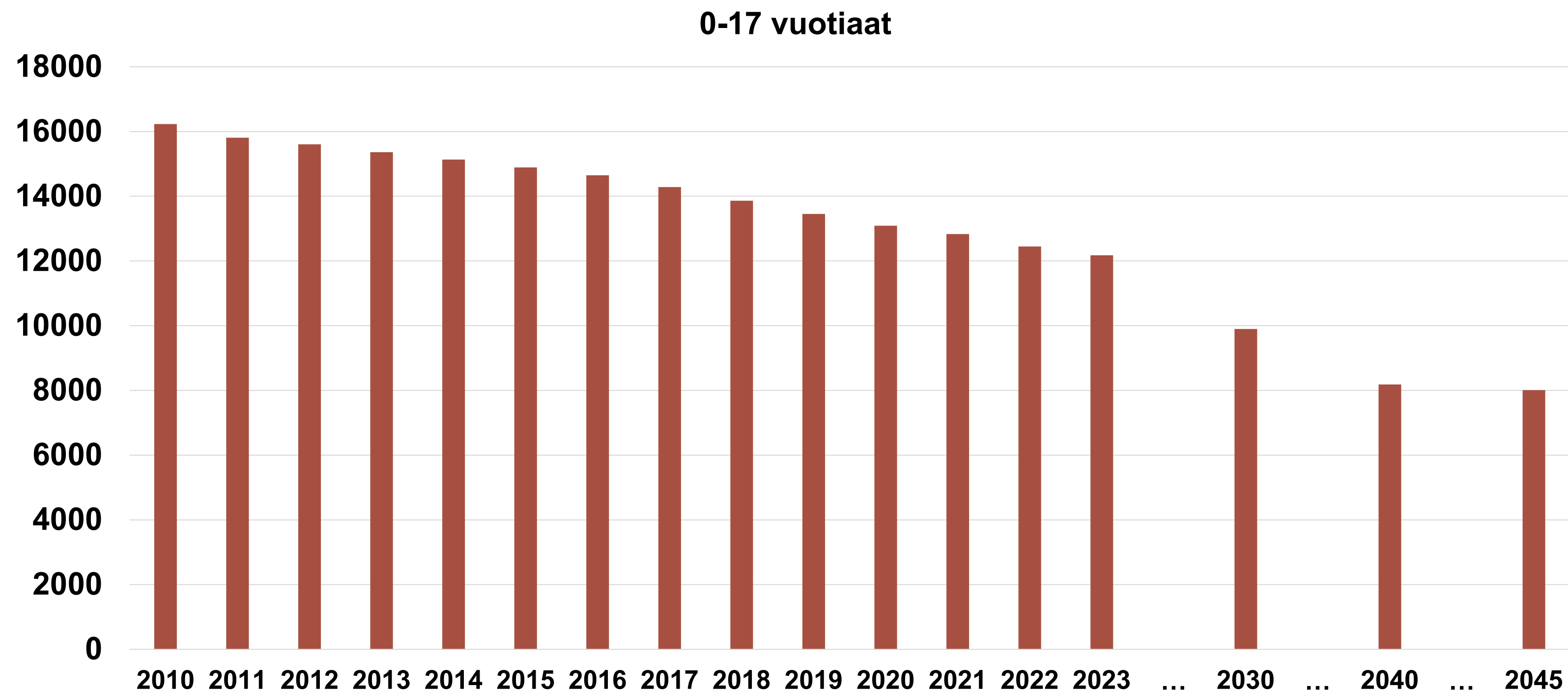

Väestökehitys ja ennuste vuoteen 2040

- Tulevaisuuden palvelutarpeita arvioidaan pääasiassa väestömäärän kehityksen ja väestörakenteen muutosten perusteella.
- Ennusteet perustuvat toteutuneeseen kehitykseen ja siitä johdettuun todennäköiseen tulevaan kehitykseen.
- Kouvolaassa asui vuoden 2023 lopussa 78 880 henkilöä.
- Viimeisen kymmenen vuoden aikana Kouvolan väestö on vähentynyt 7 573 hengellä eli 8,8 %, mikä on suurimmista kaupungeista (C21 kaupungit) eniten.
- Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2030 Kouvolaassa on 73 682 asukasta ja vuonna 2040 enää 68 405.

Lasten ja nuorten määrän kehitys

- Lasten ja nuorten määrä on Kouvolaossa vähentynyt runsaasti. 0-17 vuotiaiden osalta vähennys on 4056 lasta eli 25 % vuodesta 2010 vuoteen 2023.
- Ennusteen mukaan 0-17 -vuotiaita on Kouvolaossa 9 901 vuonna 2030, 8 184 vuonna 2040 ja 8 011 vuonna 2045. (Lähde; Tilastokeskus)

Yleisiä/lainsäädännöllisiä muutostekijöitä

Yleinen
taloudellinen
kehitys

Maailmanpoliittinen
tilanne

Valtionosuuksien ja
verotulojen
muutokset

TE-palvelujen siirto
kunnille 2025

Valtakunnalliset
palkkaratkaisut

Kouvolan talous 2025 lukuina, suluissa TA24

Toimintatuotot 41,8 M€ (2024: 42,7 M€)

Verotulot 211,4 M€ (2024: 201,8 M€)

Valtionosuudet 0,04 M€ (2024: -4,1 M€)

Rahoitustuotot 14,8 M€ (2024: 13,9 M€)

Investointituotot 1,5 M€ (MTA 2024: 0,6 M€)

Lainojen lisäykset 106 M€ (2024: 64,5 M€)

Toimintakulut 239,9 M€ (2024: 231,4 M€)

Rahoituskulut 8,4 M€ (2024: 7,6 M€)

Poistot ja arvonalentumiset 27,8 M€ (2024: 27,6 M€)

Investointimenot 60,4 M€ (MTA 2024: 35,9 M€)

Lainojen lyhennykset 67 M€ (MTA 2024: 31,6 M€)

Talousarvion 2025 tunnuslukuja

Tilikauden
alijäämä 5,7 M€

Toimintakatteen
muutos 4,8 %

Vuosikate/poistot
79,2 %

Vuosikate
285€/asukas

Veroprosentti
8,9

Kertynyt ylijäämä
3,3 M€

Nettoinvestoinnit
58,9M€

Investointien
tulorahoitus-%
35,5

Lainakanta
4 800
€/asukas

Laskennallinen
lainanhoitokate
0,5

Talouden tasapainottaminen

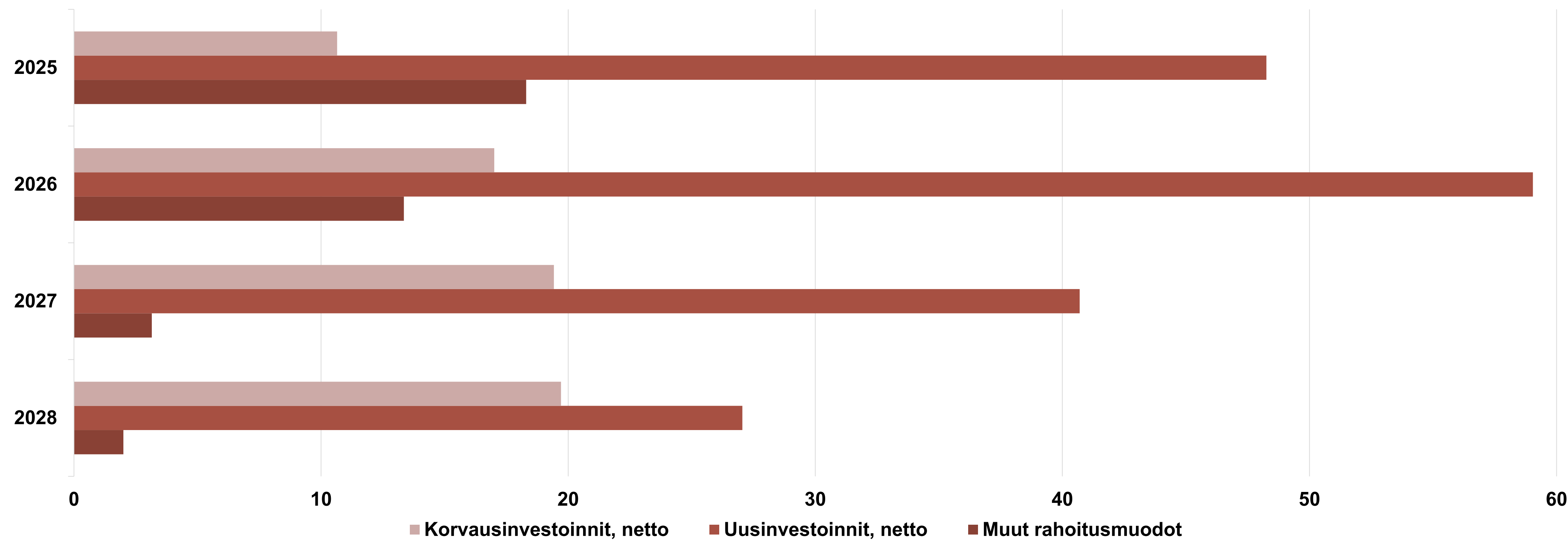
Tavoitesumma, pysyvät milj. e	2024	2025	2026	2027	2028
Vuoden 2024 talousarvion yhteydessä asetetut tavoitteet	14,3	19,3	22,2	24,5	24,9
Vuoden 2025 talousarviokehityksen yhteydessä asetetut tavoitteet		5,2	7,3	10,0	10,5
Yhteensä	14,3	24,5	29,5	34,5	35,4

Investoinnit 1/2

- 2025 investointimenot 60,4 milj. euroa
- 2025 investointitulot 1,5 milj. euroa
- Perusopetus ja varhaiskasvatus
 - Inkeröisten, Marjoniemen ja Kuusankosken koulut/monitoimitalot
 - Kaunisnurmen päiväkoti
- Liikunta ja kulttuuri
 - Urheilupuiston uimahallin laajennus + perusparannus, Eskolanmäen liikuntahalli, Kuusankosken urheilutalo
 - Teatterin laajennus ja perusparannus
 - Monitoimiareena
- Kadut, tiet ja kevyt liikenne sekä maa-alueet
- Kärkihankkeet:
 - Yritysalueet
 - Käyrälammen kehittäminen
 - Urheilupuiston kehittäminen

Investoinnit 2/2

Edunvalvonta

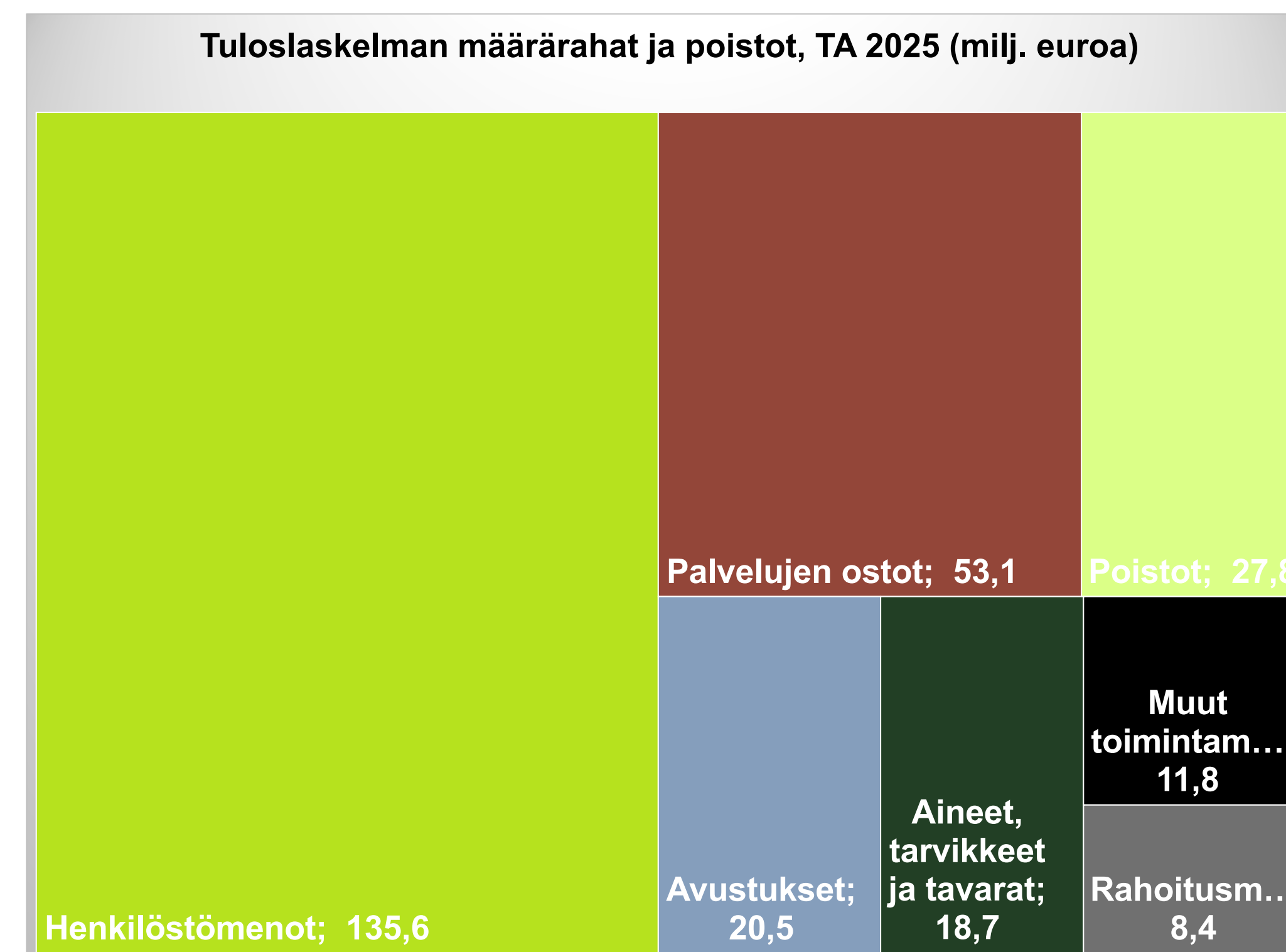
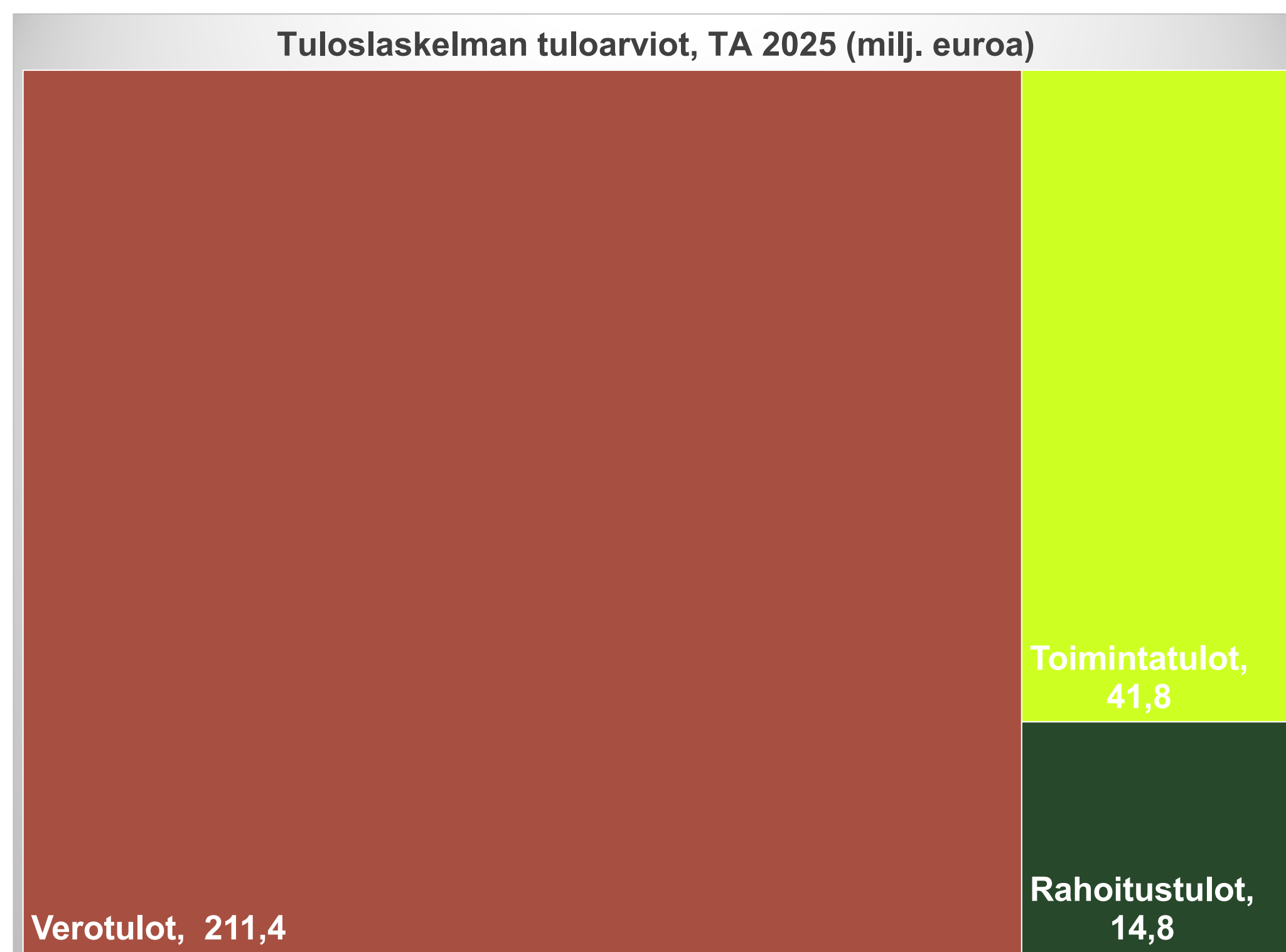
- Itärata
- Valtatie 15
- Valtatie 6
- Muut tiehankkeet
- Yliopistoyhteistyö LUT ja XAMK
- Turvallisuus ja huoltovarmuus
- Kasvukaupunkien kehittämisyhteistyö
- Ratamo

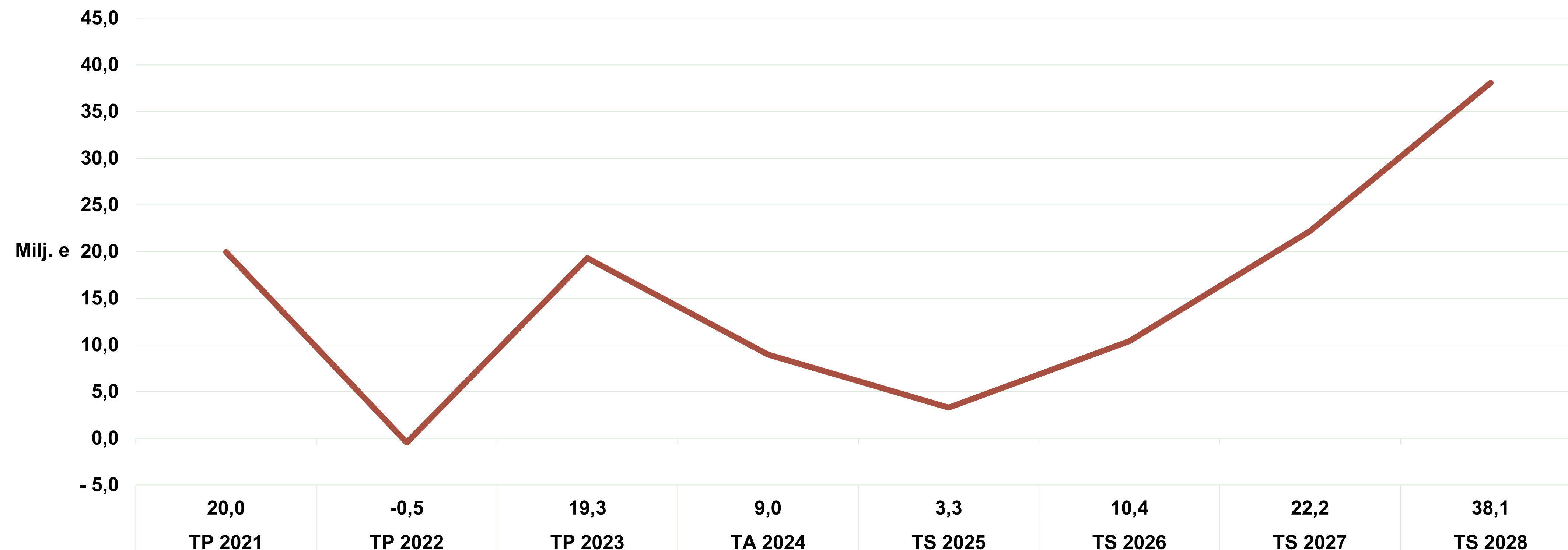
Tuloslaskelma

Kouvolan kaupunki, milj. e	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate	-186,8	-186,8	-195,8	-193,6	-191,3	-195,0
Verotulot	212,6	201,8	211,4	217,6	222,7	227,0
Valtionosuudet	18,1	-4,1	0,04	4,0	5,3	11,2
Rahoitustulot ja –menot	3,7	6,3	6,4	6,7	5,9	6,0
Vuosikate	47,6	17,2	22,0	24,8	42,6	49,3
Poistot ja arvonalentumiset	-27,9	-27,6	-27,8	-27,7	-30,9	-33,5
Tilikauden tulos	19,7	-10,4	-5,8	7,0	11,7	15,8
Tilikauden yli-/alijäämä	19,8	-10,3	-5,7	7,1	11,8	15,9
Kertynyt yli-/alijäämä	19,3	9,0	3,3	10,4	22,2	38,1
Kunnallisveroprosentti	8,61	8,90	8,90	8,90	8,90	8,90

Tuloslaskelman tuotot ja kulut

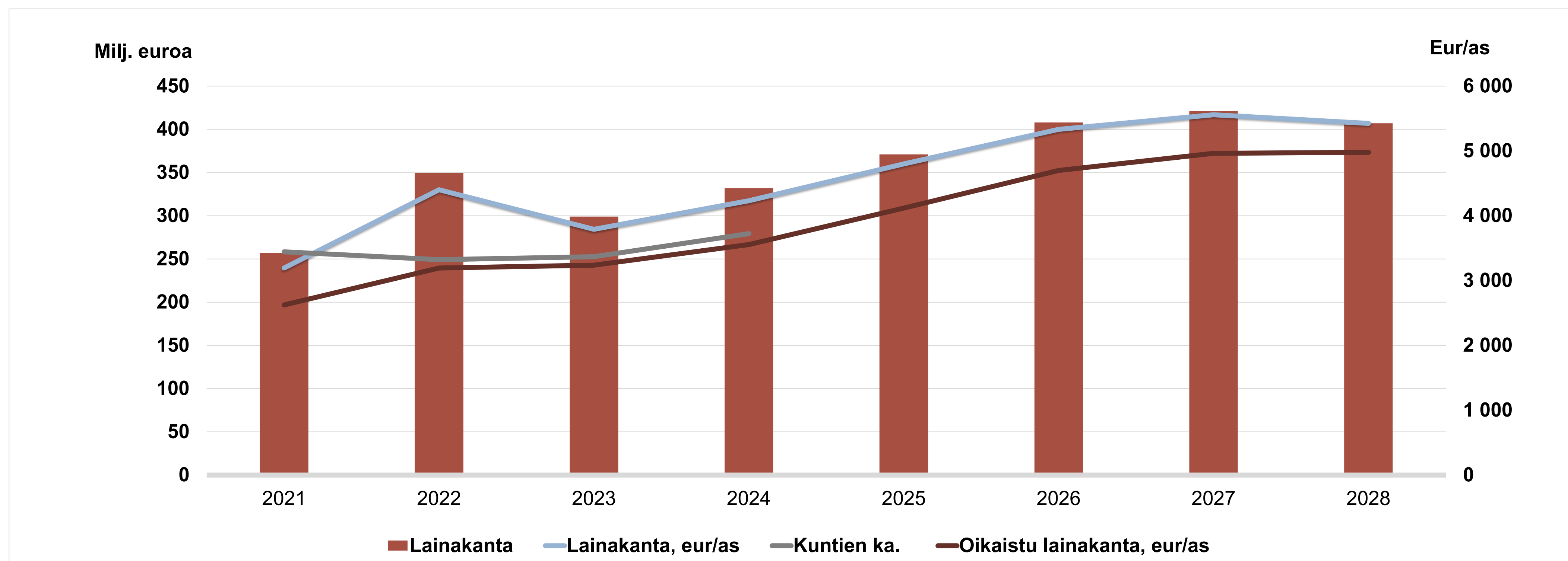
Kertyneen yli-/alijäämän kehitys

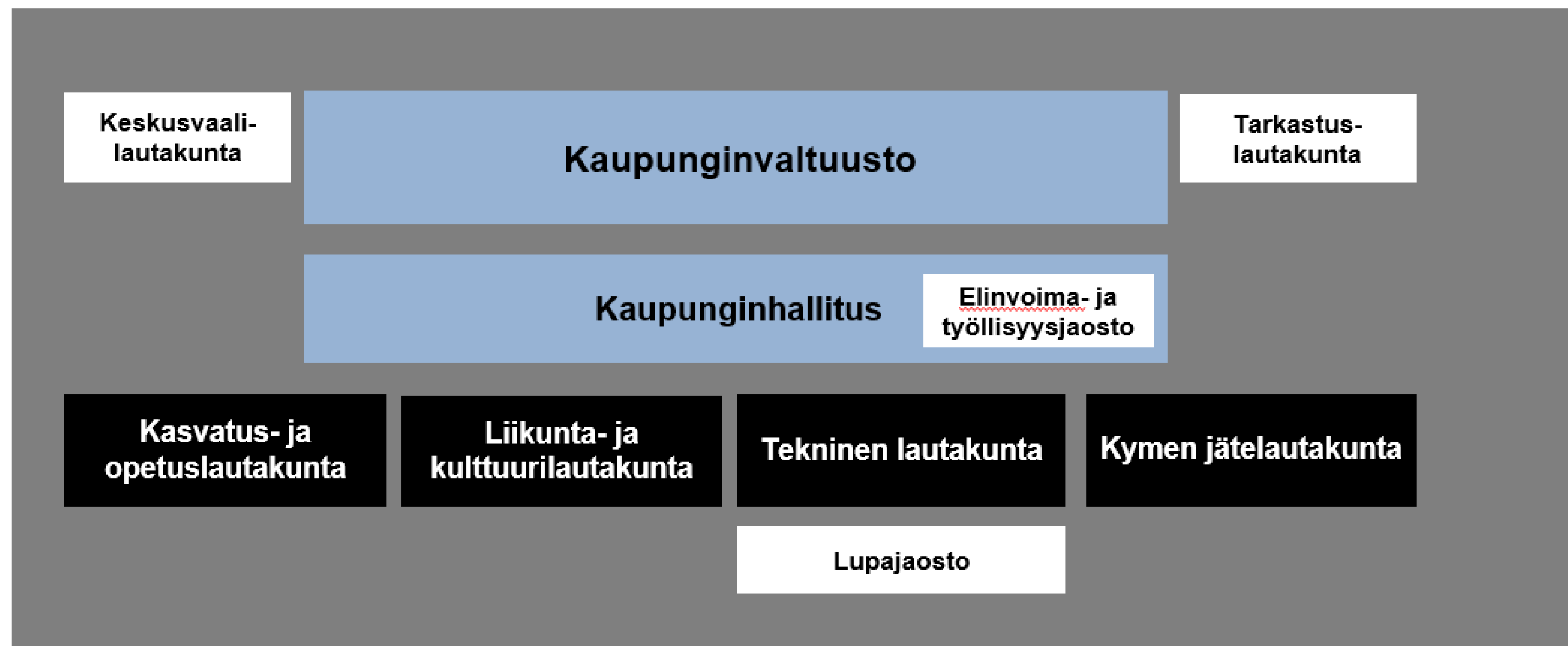
Rahoituslaskelma

Kouvolan kaupunki, milj. e	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta	45,6	16,0	21,5	34,2	42,1	48,7
Investointien rahavirta	-27,5	-34,1	-58,4	-75,5	-59,6	-46,2
Toiminta ja investoinnit, netto	18,1	-18,1	-36,9	-41,3	-17,5	2,5
Antolainauksen muutokset	51,9	-9,2	0,3	4,1	3,4	11,7
Lainakannan muutokset	50,4	32,9	39,0	37,0	13,0	-14,0
Rahoituksen rahavirta	-17,1	23,4	39,3	41,1	16,4	-2,3
Vaikutus maksuvalmiuteen	1,0	5,6	2,4	-0,2	-1,1	0,2

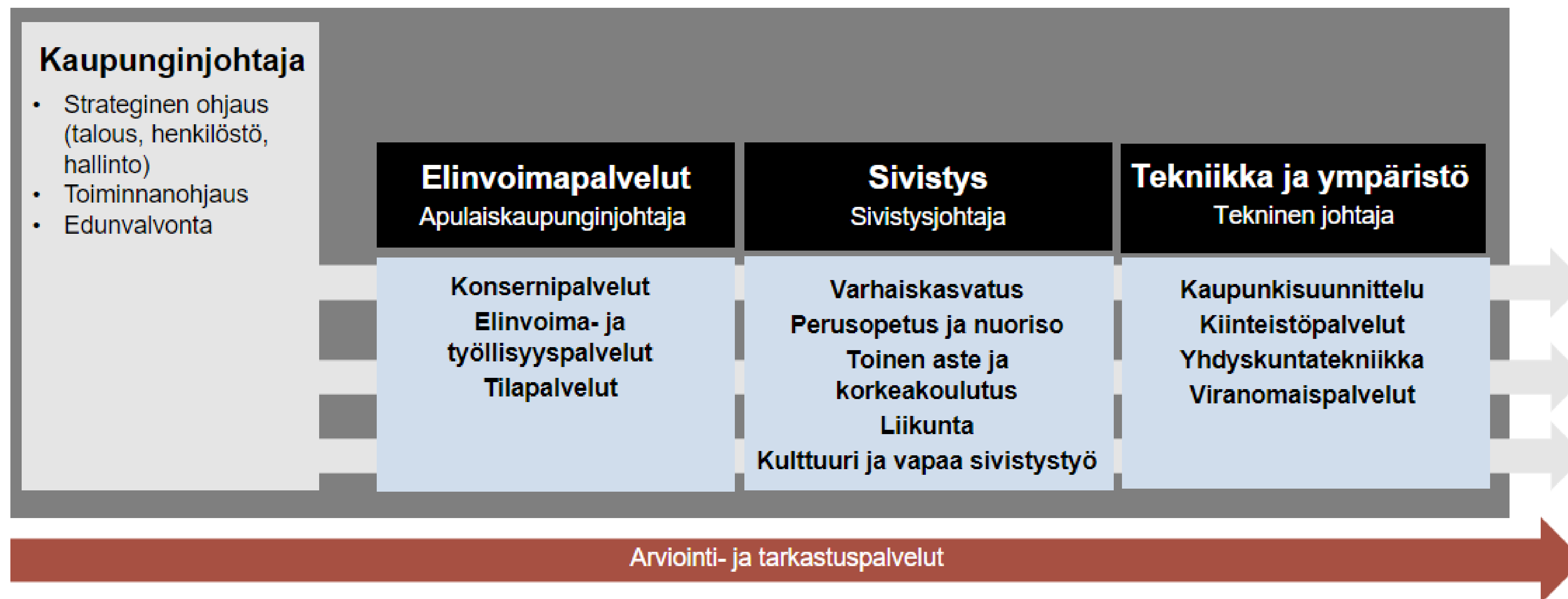
Lainakannan kehitys

Luottamushenkilöorganisaatio 2025

Palveluorganisaatio 2025

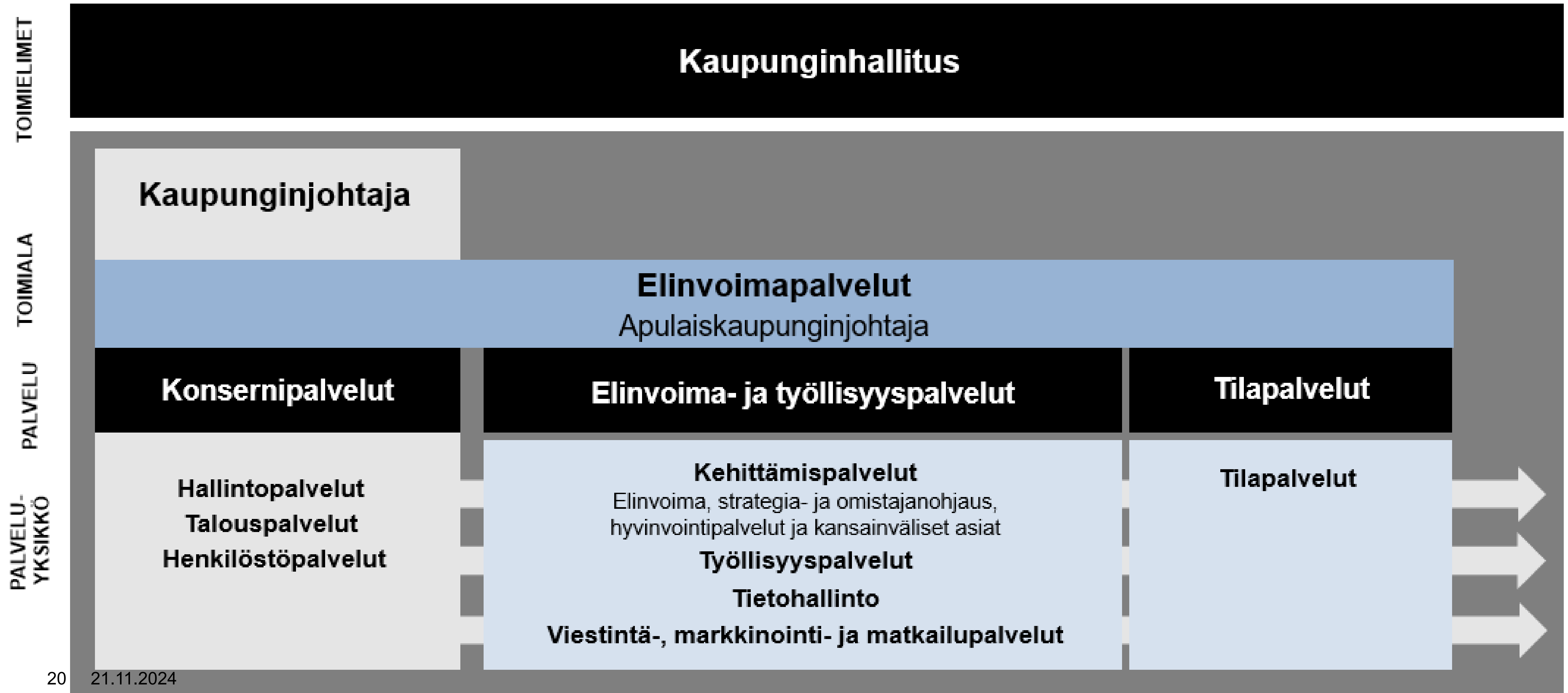

Tarkastuslautakunta talousarvio 2024

Tarkastuslautakunta	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Henkilöstömäärä, htv	1,0	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0

Elinvoimapalvelut

Toimielin- ja palveluorganisaatio

Painopistealueet 2025, elinvoimapalvelut 1/2

- Toimintaprosessien tehostaminen digitalisoimalla
 - Toimintaprosessien kehittäminen ja läpikäynti
 - Digitalisaation kehittäminen
 - TE-uudistuksen prosessien jalkauttaminen ja optimointi
- Henkilöstöohjelman uudistaminen
- Palkkausjärjestelmien kehittäminen hyödyntäen paikallisia järjestelyeriä
- Osaamisen johtamisen prosessin kehittäminen
- Muutosjohtamisen tukeminen
- Strategian päivitys
- Digikehityksen toimintamallin organisointi ja käyttöönotto

Painopistealueet 2025, elinvoimapalvelut 2/2

- Matkailutoimialan ja tapahtumallisuuden kehittäminen
- Kouvolan markkinoinnin tehostaminen ja yhtenäistäminen suunnitelmallisuuden kautta
- Kouvolan matkailun kehittämisen toimenpidesuunnitelma
- Viestinnän vaikuttavuus ja kaupungin toiminnan näkyvyys sekä merkityksellisyys
- Kinnon palvelusopimuksessa panostus yritysten sijoittumismarkkinointiin ja sijoittumistyöhön sekä hankinta-asiamiehen työhön
- Korkeakouluyhteistyön kehittäminen (LUT, XAMK)
- Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen
- Talouden tasapainottaminen

Tavoitteet 2025, elinvoimapalvelut 1/2

- **Palvelujen toimintaprosessien tehostaminen**
 - International House Kouvola (IHK) toimintamallin luominen.
 - Digikehityksen toimintamallin organisointi ja käyttöönotto.
 - TE-uudistuksen prosessien jalkauttaminen ja optimointi.
 - Talousarviolomakkeiden automatisointi.
 - HR- ja palkanlaskentajärjestelmän yhdistäminen.
 - Muutosjohtamisen tukeminen sekä palkkausjärjestelmien kehittäminen.
- **Vaikuttavan työllisyyspalvelukokonaisuuden muodostaminen**
 - Toimiva organisaatiomalli ja palvelurakenne sekä operatiivisen toiminnan vaikuttava priorisointi.
 - Henkilöstön liiketoiminta-, työmarkkina- sekä ennakoinnin osaamisen kehittäminen.
 - Riittävä resurssointi yrityspalveluun sekä rekrytointi toimeksiantojen ratkaiseminen tehokkaasti.

Tavoitteet 2025, elinvoimapalvelut 2/2

- **Hyvinvoinnin poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistaminen**
 - Liikkumisen lisääminen, nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistuminen, lukutaidon/kulttuurisen hyvinvoinnin lisääminen.
 - Eri toimijoiden poikkihallinnollisen hyvinvointi- ja osallisuustyön roolien selkeyttäminen ja sitouttaminen.
- **Käyrälampi kehittyy matkailukohteena ja tapahtuma-alustana**
 - Alueelle saadaan lisää matkailijoita, matkailupalveluita ja tapahtumia Matkailukompassi-hankkeen toimenpiteillä sekä VisitKouvolan markkinointiaktiviteeteillä kuten messujen ja digikampanjoiden avulla.
- **Työkykyjohtamisen kehittyminen proaktiiviseksi ja sairaspöissaolojen väheneminen 15 %**
 - Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan - hankkeeseen liittyvät toimenpiteet.
 - Kevennetyn/korvaavan työn käytön lisääminen ja tunnuslukujen säännöllinen seuranta.
- **Kiinteistöomaisuuden supistaminen**
 - Kiinteistöjen myynti ja purkaminen

Elinvoimapalvelut talousarvio 2025

Kaupunginhallitus	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate, M€	1,1	2,0	-7,8	-6,8	-5,5	-5,3
Osakkeiden myynti, M€			0,04	0,04	0,04	0,04
Rakennusten myynti, M€			0,5	0,5	0,5	0,5
Henkilöstömäärä, htv	132,5	122,1	218,8	211,0	204,0	203,0

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Henkilöstömäärän muutokset
 - TA2024, TPE2024 ja TA2025 väliset erot muodostuu TE-palveluiden siirrosta kaupungin toiminnaksi
 - TA2024 ja TPE2024 välisissä eroissa näkyy henkilöstön vähennykset
- Työllisyyspalveluiden talousarvio 2025 yhteensä 19,5 milj. euroa ja 98 htv
 - Tästä TE-palveluiden siirrosta johtuva lisäys 11,6 milj. euroa ja 79 htv
 - Työpaja ja ohjaamo-toiminnan siirto työllisyyspalveluihin lisäys 0,9 milj. euroa josta yhteensä 15 htv
- Henkilöstökulujen väheneminen (vertaus TA24) ilman TE-palveluita 11,7 htv, joka on yhteensä n. 0,6 milj. euroa
- Kinnon palvelusopimuksen leikkaus 0,25 milj. euroa
- Palkkatuella työllistämisen muutos omaksi tukityöllistämiseksi vähennystä 1,5 milj. euroa
- Energiakustannusten vähenemä 1,9 milj. euroa, joka sisältää sekä energiasäästöt että kiinteistömuutokset

Sivistys

Toimielin- ja palveluorganisaatio

TOIMIELIMET

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

TOIMIALA

Sivistys
Sivistysjohtaja

PALVELU

Varhaiskasvatus

Perusopetus ja
nuoriso

Toinen aste ja
korkeakoulutus

Liikunta

Kulttuuri ja vapaa
sivistystyö

Painopistealueet 2025, kasvatus ja opetus 1/2

Laadukkaan ja asiakaslähtöisen kasvatuksen ja opetuksen turvaaminen

- Lasten ja nuorten määrän vähentyessä oikean palvelutason ja palveluverkon laajuuden löytäminen
- Urheilulukion erityistehtävän saaminen, lukioden hallinnollinen yhdistäminen 1.8.2025 alkaen

Hyvinvoinnin tukeminen

- Työkyvyn ja työhyvinvoinnin lisääminen osallistavalla johtamisella, tyky-johtamisella, dialogisuudella ja varhaisen puuttumisen mallilla. Lisätään henkilökunnan osaamista täydennyskoulutuksilla sekä muulla osaamista kehittäväällä toiminnalla
- Yhteistyön vahvistaminen eri ammattilaisten välillä
- Toimintaympäristöissä panostetaan arkipäivän vuorovaikutuskulttuuriin ja tuetaan yhteisöllisyyttä.
- Liikunnallisuuden ja toiminnallisuuden lisääminen lasten ja nuorten päivään varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja nuorisopalveluissa

Painopistealueet 2025, kasvatus ja opetus 2/2

Lasten ja nuorten perustaitojen, monilukutaidon ja digiosaamisen vahvistaminen

- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen sekä lukemisen-, kirjoittamisen ja laskemisen perustaitojen vahvistaminen ja tiivistetty yhteistyö mm. Lukemiseen innostavissa yhteistyöprojekteissa
- Digiosaamisen ohjaamiseen liittyvän pedagogisen osaamisen ja taitojen kehittäminen
- Digiosaamisen yksikköverkoston hyödyntäminen

Digitalisaation kehittäminen

- Hallinnon prosessien digitalisointi ja sähköisen arkistoinnin edistäminen

Kasvatus ja opetus talousarvio 2025

Kasvatus- ja opetuslautakunta	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate, M€	-145,2	-146,3	-145,9	-146,8	-147,5	-150,3
Henkilöstömäärä, htv	1 721,5		1 665,4	1 646,5	1 624,5	1607,5

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Henkilöstömäärän sopeuttaminen säästötavoitteeseen
- Palveluverkon sopeuttamista koulujen ja päiväkotien osalta
- Varhaiskasvatuksessa tarkastellaan tarjottavien palvelujen laajuutta ja järjestämistapaa
- Ohjaamo sekä Nuorten työpajatoiminta, lukuun ottamatta Motipajaa, siirtyvät organisaatiossa työllisyyspalveluihin 1.1.2025
- Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen resurssien sopeuttaminen 1.8.2025 alkavan lukuvuoden suunnittelussa
- Tuen uudistus esi- ja perusopetuksessa sekä lisätunnit äidinkieleen ja matematiikkaan alakoulun tuntijakoon 1.8.2025 alkaen
- Toimintakulttuurin muutos yksiköissä yleisen tuen vahvistamiseksi pedagogisin keinoin
- Inkeröisten monitoimitalo otetaan käyttöön elokuussa 2025, toimipisteistä lakkautuvat Anjalan koulu ja päiväkotitoiminta, Inkeröisten päiväkotitoiminta ja yhtenäiskoulun rakennus sekä Tehtaanmäen koulun rakennus
- Lukiot yhdistetään hallinnollisesti yhdeksi lukioksi 1.8.2025. Toiminta jatkuu kahdessa toimipisteessä - Kuusankoskella ja keskustassa
- Uusi palvelu – Toinen aste ja korkeakoulutus aloittaa 1.1.2025

Painopistealueet 2025, liikunta ja kulttuurilautakunta

Hyvinvoinnin lisääminen liikunnan ja kulttuurin keinoin

- Lasten ja nuorten monipuolisen lukutaidon edistäminen yhdessä monitoimijaisen verkoston kanssa
- Lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen tunnetummaksi tekeminen mm. varhaiskasvatusyhteistyötä kehittäen
- Yhteistyön kehittäminen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa
- Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen päiväkotien ja koulujen pihoille

Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa

- Liikuntapaikkojen sähköisen kulunvalvonnan lisääminen yhteistyössä tilapalveluiden kanssa
- Museon kokoelmien digitointi, verkkokauppa, asiakaspalvelut

Keskusta-alueen liikunta- ja kulttuuri-investoinnit

- Uimahalli, monitoimiareena, pääkirjaston peruskorjaus /uudistaminen, teatteri, rakennusten ja rakennelmien perusparannusinvestoinnit

Liikunta ja kulttuuri talousarvio 2025

Liikunta- ja kulttuurilautakunta	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate, M€	-25,8	-25,9	-26,4	-24,6	-23,1	-23,3
Henkilöstömäärä, htv	116,4	114,0	107,9	101,9	101,5	101,5

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

Talousarvioesitykseen sisältyvät merkittävimmät muutokset vuodelle 2025 ovat:

- Liikuntatilojen hintoja/taksoja korotetaan muiden kuin alle 18-vuotiaiden osalta 5%
- Kulttuurin avustukset pidetään nykyisellä tasolla vuoden 2025
- Liikuntapaikkojen hoitotason laskeminen
- Kansalaisopiston opetustuntien vähentäminen, kurssipaikkojen keskittäminen ja muut tehostamistoimet
- Eläkepoistuman hyödyntäminen ja määräaikaisen työvoiman vähentäminen

Tekniikka ja ympäristö Toimielin- ja palveluorganisaatio

Painopistealueet 2025, tekninen lautakunta

- Kärkihankkeiden edistäminen:
- Urheilupuiston kehittäminen, uusi kärkihanke
- Käyrälammen alueen kehittäminen, investointien viimeistely, sijoittumismarkkinointi
- Kaupungin yritystonttivarannon kasvattaminen, maanhankinta ja asemakaavoitus
- Aurinkovoima- ja datakeskusinvestointeja edistetään.
- Muutoksia tulossa edelleen liikenne- ja virkistysalueiden palveluverkkoon, talvihoitoon ja hoitoluokitukseen.
- Joukkoliikenteen linjastouudistus otetaan käyttöön syksyllä 2025.
- Kiinteistöpalveluissa varaudutaan palveluverkkomuutoksiin.
- Digitaalisten palveluiden kehittämistä jatketaan.

Tekninen lautakunta talousarvio 2025

Tekninen lautakunta	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate M€	-16,7	-17,5	-16,7	-16,7	-16,4	-16,9
Maaomaisuuden myynti M€	0,9	0,6	1,1	1,5	1,5	0,9
Henkilöstömäärä, htv	587,3	566,0	468,8	457,3	442,9	436,6

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

Palveluanalyysistä johdetut sopeuttamistoimenpiteet on huomioitu talousarvion laadinnassa.

- Sopeuttamistoimet noin 1,36 milj. euroa vuodelle 2025 josta yksittäiset suurimmat toimenpiteet ovat eläkepoistuman hyödyntäminen n. 0,5 M€ ja joukkoliikenneuudistus 0,4 M€.
- Katujen ja yleisten alueiden talvihoidon budjetti on erittäin tiukka.
- Uusi rakentamislaki 2025, rakennusvalvonnassa varaudutaan lupatulojen vähenemiseen ja neuvonnan sekä jälkivalvonnan kasvuun.

Kymen jätelautakunta talousarvio 2025

Tekninen lautakunta	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate M€	0,0	0,0	0,01	0,01	0,01	0,01
Henkilöstömäärä, htv	3,5	4,6	3,3	3,3	3,3	3,3

Tutustu myös talousarvion visualisointiin:

[Talousarvio 2025 ja
taloussuunnitelma 2025-2028
visualisointi](#)

KOUVOLLA

Lisätietoja:

Marita Toikka
Tuukka Forsell, Veikko Niemi,
Hannu Tylli, Hellevi Kunnas